

Mer och mer måste vi låta oss ledas av trons ljus. Tron är en lampa för våra fötter och skall lysa upp varje steg vi tar och präglade vårt sätt att vara, handla, tänka och tala. Genom tron är vi alltid förenade direkt med Gud och kan bli mer och mer beroende och präglade av honom. Tron är både ett sanningskrav och en förtröstansfull överlåtelse. Vi kan inte skilja på detta: Jesus är själva Sanningen som har uppenbarat Guds innersta väsen och vilja att frälsa oss. Därför överlåter vi oss helt till honom. Hela frälsningshistorien är full av människor som har gett sig helt åt Gud, i tillit till att den fulla sanningen bara finns hos honom. Som katoliker tror vi – i all ödmjukhet - att vår Kyrka har fått det stora privilegiet att förvalta denna sanning. I det Gamla testamentet möter vi redan många av dessa trosvittnen. Abraham brukar kallas trons fader, eftersom han lyssnade till Guds kallelse och lämnade sitt land för att gå in i det nya land som Gud lovade honom. ”Han är allas vår far” säger Paulus (Rom 4:16). Tron är en resa ut ur det gamla landet och in i Guds nya värld, där vi får leva till hans ära och sprida hans budskap.

Otaliga människor har följt i Abrahams fotspår. På själva gränsen mellan det gamla och nya förbundet möter vi den helige Josef. Liksom Skriften betonar att Abraham var rättfärdig säger evangelisten Matteus detsamma om Josef. Paulus i sin tur talar om den rättfärdighet som kommer av tron. Också Josef fick höra Guds röst och kallades till en helt unik uppgift: att få fostra Guds Son som blivit människa i Jesus Kristus. Han fick vid Jungfru Marias sida ta ansvar för det barn som kom för att frälsa hela världen. Han fick ge Jesus hans namn och beskydda honom, för också Gud blev ett försvarslöst och sårbart litet barn som behövde en stark manlig beskyddare och förebild. Gud blev ju människa på riktigt. Han föddes av en Jungfru men annars var han ett barn bland alla miljoner barn som ropar på kärlek och omvårdnad. Josef och Maria garanterar var och en på sitt eget sätt inkarnationens realitet och realism.

I Kyrkans tidiga historia var Josef ganska bortglömd. Det finns t.ex. inga äldre ikoner av Josef. Men vid senmedeltidens slut och den nya tidens början träder Josef fram ur det fördoldas anonymitet. Antagligen beror det på att Jesu mänskliga natur kom att stå mer i centrum vid den tiden. Jesu barndom, Jesu lidande på korset etc. blev allt viktigare i fromhetslivet. Detta fördjupade intresse för det mänskliga hos Jesus bidrog också till att Maria och Josef blev allt viktigare. Hemmet i Nasaret sågs som modell för hur man skulle leva tillsammans både i familj och i kloster. Josef sågs som den gode husfadern, som lärde Jesus både att följa bönerna i synagogan och bli en god hantverkare. På en känd modern ikon avbildas Josef som en from jude med bönemantel och -remсор. Teresa av Avila skriver att vi får se Josef som vår läromästare i bön, speciellt om vi inte lyckas

hitta en läromästare på börens väg. Det kan förvåna oss lite grand, eftersom Josef träder fram i evangeliet utan att egentligen säga någonting alls. Men bön är mer att lyssna lyhört till Guds röst och visa honom hörsamhet, och på det området är Josef genom sin ödmjuka tystnad verkligen en utmärkt läromästare.

Vi skulle också kunna se på Josef som någon som ger oss ett kristet manlighetsideal. Han är den som ger trygghet och beskydd för sin familj, och därför ser man honom också som hela Kyrkans beskyddare. Han är den som utför ett troget arbete, och han blir därför också den som försvarar arbetarna och deras värdighet. Han är en make som låter Maria stå mer i centrum, hon som fick bli Guds moder och åtnjöt hans beskydd. Och hon i sin tur låter förstås Jesus stå helt i centrum. Så man kan inte precis hävda att det rådde någon patriarkal maktstruktur i den heliga familjen. Genom sitt liv i sexuell avhållsamhet kan Josef också bli till hjälp och inspiration för många, som också går denna väg i djup tro och hängiven kärlek till Jesus, Maria och Josef.

Som barn fick jag en gång besöka S:t Josefsystrens sjukhus i Köpenhamn, där en judisk bekant till familjen vårdades. Ett tag fanns det närmare 500 Josefsysstrar i Danmark, i Sverige har vi aldrig haft så många, och just nu har vi bara två sysstrar från Brasilien i Sundsvall. Dessa sysstrar har alltid sett på Sankt Josef som en beskyddare och inspiratör för deras olika uppgifter i barmhärtighetens tjänst. Just nu när hela Kyrkan firar barmhärtighetens år, kan Josef också inspirera oss att se hur vi kan öva barmhärtighet, inte minst i den miljö där vi själva lever. Det finns så mycket vi kan göra om vi bara öppnar ögonen och vårt hjärta. Josef som fick ta hand om Jesus, den inkarnerade barmhärtigheten själv, och dagligen leva i hans närhet, måste ha präglats helt av detta dagliga umgänge. Också vi kan med hans hjälp öppna oss för Jesu oändliga barmhärtighet och låta vårt hjärta bli allt mer likt hans heliga hjärta.

Om vi försöker se på vår hemmiljö, ja, också vår arbetsmiljö i ljuset av Nasarets mysterium, då blir barmhärtigheten själva vår livsluft, som vi ständigt får andas in och andas ut. Jesus visar oss ständigt sin barmhärtighet och vi låter oss tas i anspråk av den och kan så i vår tur ge den vidare. Gång på gång kan vi påminna oss själva om detta och upprepa: Herre förbarma dig, Kristus förbarma dig. Detta rop på barmhärtighet kan vi skjuta in mellan våra olika aktiviteter för att helga vardagen, både hemma och på jobbet. I det tysta och fördolda, liksom den helige Josef, kan vi också leva ständigt i Jesu närhet och förvandlas allt mer av denna nåd, samtidigt som vi låter barmhärtigheten som strömmar ut ur Jesu öppnade hjärta sprida sig omkring oss. Vi får så bli Barmhärtighetens tjänare liksom Maria och Josef, som anförtroddes uppdraget att ta emot Guds enfödde Son, som är själva Barmhärtigheten.

